

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 101/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť A., s. r. o., J., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Tmava v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 98/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. februára 2007 doručená (doplnená 15. februára 2007) sťažnosť A., s. r. o., J. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. M., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Tmava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 98/2006.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že návrhom z 31. marca 2006 žiadala, aby okresný súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 2 161 417 Sk s príslušenstvom a ozrejmila, že tomuto súdnemu sporu predchádzala zmluva o dielo z roku 2002 uzatvorená medzi ňou ako zhotoviteľom a odporcom ako objednávateľom, ku ktorej bol „*pre rok 2005 uzavretý dodatok č. 4*“. Podľa vyjadrenia sťažovateľky odporca spočiatku ňou vystavené faktúry za vykonané práce riadne uhradil, ale k faktúre, ktorú prevzal 10. januára 2006, uviedol, že „*jeho zmluvný partner (...) odmietol uznať navrhovateľom predložené dokumenty z dôvodu nesúladu medzi počtom vykazovaných človekohodín a skutočným pobytom pracovníkov navrhovateľa na pracovisku*“.

Na základe vzniknutej situácie sťažovateľka podala okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu, v ktorom by súd zaviazal odporcu na zaplatenie dlžnej sumy. Sťažovateľka je toho názoru, že rozhodnutie okresného súdu v danej veci má pre ňu mimoriadny význam, pretože bude rozhodujúce pri uplatňovaní jej nárokov voči odporcovi, a v neposlednom rade ovplyvní aj jej existenčnú situáciu.

Sťažovateľka uviedla, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nedostala od okresného súdu žiadnu písomnosť, zistila však, že vec bola okresným súdom pôvodne vedená pod sp. zn. 26 Rob 301/2006 a v súčasnosti je vedená pod sp. zn. 38 Cb 98/2006. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti považuje postup okresného súdu v danej veci za zdĺhavý a zároveň sa domnieva, že ním došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods.2 ústavy. Toto tvrdenie odôvodňuje tým, že dosiaľ nedošlo k odstráneniu stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza, pretože vec nie je právoplatne skončená.

Nespokojnosť s postupom okresného súdu sťažovateľka prejavila podaním sťažnosti na priet'ahy v konaní z 5. decembra 2006, ktorú adresovala predsedovi okresného súdu. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu 9. februára 2007 uviedla, že predseda okresného súdu dosiaľ na jej sťažnosť nereagoval. Dňa 15. februára 2007 sťažovateľka svoju sťažnosť doplnila zaslaním odpovede podpredsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 2594/06 z 8. februára 2007, ktorou táto reagovala na jej sťažnosť na priet'ahy v konaní. V liste podpredsedníčka okresného súdu jej sťažnosť uznala ako čiastočne dôvodnú.

Na základe uvedeného sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd v danej veci rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 98/2006 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal mu vo veci konať bez zbytočných prietahov a zaviazal ho zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000 Sk a trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre

nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 199/02, II. ÚS 1/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 336/06).

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 98/2006.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený prietáh v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03).

Ústavný súd už v predchádzajúcich prípadoch judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný

súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhoviel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 391/06).

Vzhľadom na dĺžku konania (ku dňu podania s'ťažnosti ústavnému súdu ani 1 rok) a charakter súdneho sporu (návrh o zaplatenie sumy 2 161 417 Sk s príslušenstvom), ústavný súd v súčasnej dobe nehodnotí postup okresného súdu ako postup s priet'ahmi, ktoré by významným spôsobom ovplyvnili doterajšiu dĺžku konania. Z uvedeného dôvodu dospel ústavný súd k záveru, že konanie okresného súdu nemožno zatiaľ považovať za postup, ktorý by mohol znamenať porušenie základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľky odmietol už na jej predbežnom prerokovaní aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde aj o jej neprípustnosť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde s'ťažnosť nie je prípustná, ak s'ťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je s'ťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv v dôsledku zbytočných prietáhov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv poskytuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) v ustanoveniach § 62 a nasl. Využitie tohto prostriedku nápravy, ktorý je podľa názoru ústavného súdu účastníkovi súdneho konania ľahko dostupný, nevyžaduje ústavný súd ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že uvedenú podmienku sťažovateľ nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavom súde), najmä ak využitie uvedeného prostriedku nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. III. ÚS 197/05, III. ÚS 13/06).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka namietala postup okresného súdu v konaní vednom pod sp. zn. 38 Cb 98/2006 podaním sťažnosti na prietahy v konaní z 5. decembra 2006 adresovanej predsedovi okresného súdu a doručenej okresnému súdu 19. decembra 2006. Na sťažnosť reagovala podpredsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr 2594/06 z 8. februára 2007, v ktorom okrem iného uviedla: *„Stav predmetnej veci budem sledovať v krátkych intervaloch až do jej úplného ukončenia. Vašu sťažnosť považujem za čiastočne dôvodnú.“*

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu (v danom prípade sťažnosť z 5. decembra 2006 doručená okresnému súdu 19. decembra 2006) v krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (v namietanom prípade doručenej ústavnému súdu 9. februára 2007) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda, resp. podpredsedníčka okresného súdu dostali primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (obdobne napr. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, III. ÚS 85/06, III. ÚS 131/06, III. ÚS 63/07). Aj keď v danom prípade podpredsedníčka okresného súdu ubezpečila sťažovateľku, že konanie v danej veci z hľadiska rešpektovania čl. 48 ods. 2 ústavy bude pravidelne sledovať až do ukončenia

veci, v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo možné posúdiť, či podanie sťažnosti, ako aj opatrenia prijaté podpredsedníčkou okresného súdu na ochranu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy splnili svoj účel.

Sťažovateľka taktiež nepreukázala, že podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (v akceptovateľnej lehote pred podaním sťažnosti ústavnému súdu) nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že je potrebné sťažnosť odmietnuť aj so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2007